

ECONOMIA ■

La població de risc de pobresa o d'exclusió ja és del 23,3% a Catalunya

MÚSICA ■

Spotify ja té versió en català 'gràcies' a l'efecte Barça

EL

MAGAZÍN

Núm. 247

Divendres, 21 d'octubre de 2022

LAURA HUERGA

"Ara faig llibres, que és una cosa meravellosa"

ENTREVISTA

LAURA
HUERGA

• **“Una de les censures més perilloses i més difícil de combatre és l'autocensura”**

Laura Huerga (Barcelona, 1978) treballava en una agència borsària quan el 2011, després del 15-M, va decidir obrir l'editorial Raig Verd, convertida avui en un dels segells independents de referència. Des d'aquesta talaia, Huerga fa anys que treballa per la llibertat d'expressió i per combatre la censura en la creació artística, una tasca que també fa com a presidenta del PEN català, o amb el llibre 'Tu, calla!'. El que ella vol evitar és, precisament, això, que la gent calli.

Text: Teresa Terradas
Fotografia: Griselda Escrigas

Participa en una xerrada sobre cultura oprimida i límits en la creació artística. En quin punt ens trobem en aquest aspecte?

Realment estem en un moment molt preocupant pel que fa a tot allò que està relacionat amb la llibertat d'expressió i, en concret, amb la llibertat de creació artística. Normalment, quan es produeixen prohibicions explícites és molt més fàcil combatre-les. Si es prohibeix un llibre, per exemple, correm tots a comprar-lo, perquè ara estem tots, com si diguéssim, molt avesats a aquests fets i sabem com reaccionar quan passen. Però hi ha altres tipus de censura molt més complicades de combatre. I una de molt difícil de combatre és l'autocensura, derivada de totes les sancions, càrrecs i sentències que hi ha hagut en els darrers anys a expressions artístiques com les de Valtònyc, Pablo Hasel...

És a dir, que al final guanya la por de patir algun tipus de repressió.

Exacte, l'autocensura el que fa és que per por que pugui passar alguna cosa similar com la que ha passat a Valtònyc, als titellaires, als grafiters, a qui sigui, tu ja t'autocensures. I aquesta és la forma de control més òptima per la repressió, perquè ja no han de fer un control exhaustiu, la gent ja s'autocontrola ella mateixa. Per tant, els repressors ja no han d'exercir el seu poder amb la mateixa força. I això crea una sensació de normalitat que no és real.

Suposo que hi ha més tipus de censures.

Apart d'aquesta autocensura, ara des del PEN

català del qual soc presidenta, estem estudiant noves formes de censura, que s'exerceixen des de fa anys, però que ara hem començat a estudiar. Un cas seria la censura silenciosa. És, per exemple, les retallades en cultura i ensenyament, biaixos a l'hora d'enviar escriptors als festivals literaris, les retallades en ajuts a certes editorials que publiquen certs escriptors. I quan dic escriptors em refereixo també a artistes, en un sentit ampli. Hi ha músics que moltes vegades han dit que no es manifestes políticament, que no diuen el que pensen perquè depenen dels concerts que fan als pobles, i depèn del que es digui i de qui governi en aquell ajuntament, es pot anul·lar un concert o una gira. Clar, això és perillosíssim, perquè ja no demana que hi hagi una censura directa, sinó que tu mateixa t'exerceixes aquesta autocensura i, per tant, la democràcia ja no és tal, perquè no hi ha llibertat d'expressió i perquè s'estan vulnerant drets humans fonamentals. Però això no es pot apamar, és una cosa intangible i, per tant, és més difícil de combatre.

I què recomanaria als artistes perquè no exercissin aquesta autocensura?

De fet, no és una cosa que vingui de mi, ve d'organitzacions internacionals i altres del país com No Callarem o el centre Irídia. N'hi ha moltes que lluiten per combatre la censura en l'àmbit creatiu però també en el sentit ampli cap a la ciutadania. Sí que recomanen i de fet fan molta pedagogia respecte al que la llei diu i al que nosaltres ja hem entès que diu la llei, i també sobre les males praxis que hi ha a nivell policial i judicial. Que existeixin aquestes males praxis no vol dir que la llei les hi doni suport, i això és molt important,

ho hem d'entendre, perquè en un moment donat, al final te'n sortiries. I si ja assumim això, és a dir, que aquestes males praxis són les que d'alguna manera hem d'acatar, tenim un problema, perquè llavors la llei es converteix en molt més repressiva del que ja és. Aquestes organitzacions, el que també fan és una crida cap a aquesta llibertat. A més, és una lluita alegre, de celebració i de defensa de les llibertats que tenim, perquè si no defensem nosaltres aquestes llibertats no hi haurà ningú al darrere que les defensi, i cada vegada anirem perdent més terreny. Això és molt important que ho entenguem.

Vostè ja fa anys que combat aquestes censures, ja sigui escrivint un llibre, *Tu, calla!*, i ara, des del juny, des de la presidència del PEN català.

Crec que cadascú troba les seves formes de combatre-ho. Jo, en el seu moment, amb la Blanca Busquets, ens vam organitzar per escriure el llibre juntes, perquè soles no ens vàiem capacitades. Fer-ho juntes va ser molt més fàcil perquè podíem veure i cobrir les mancances de l'altra. A nosaltres, el que ens passava és que no enteníem la Llei Mordassa. Vam començar per això i volíem explicar-li a la gent el que diu la Llei Mordassa però com si m'ho expliquessin a mi per primera vegada. O sigui, què diu aquesta llei? Què significa? Per què ens perjudica tant? De fet, el llibre és molt didàctic per això, perquè el pugui llegir qualsevol, no només activistes i gent que estigui molt conscienciada, sinó que és realment un llibre que ha de poder arribar a qualsevol persona perquè s'entengui fins a quin punt estan vulnerant els seus drets. I ara, tot això ha catalitzat en la presidència del PEN català. La meua relació amb la gent del PEN ja havia sigut aquests darrers anys de lluita per defensar la llibertat d'expressió i creació. A part que també com a editora de Raig Verd, soc molt activista pels drets humans.

Una editorial com aquesta és una altra talaia important per donar veu a molta gent. Podem dir que tot està lligat.

Sí, tot està lligat. De fet, potser en la col·lecció d'assaig i pensament que fem a l'editorial és més evident, perquè són llibres que defensen els drets humans de forma molt explícita, però també en la col·lecció de literatura es poden trobar llibres i autors com Ali Smith o Ursula K. Le Guin, que ja eren activistes. En el cas de Smith és activista, i ho trasllada a la seva literatura, amb uns personatges molt combatius.

Ali Smith ha estat tot un fenomen...

Bé, havíem publicat dos llibres d'ella abans de *Tardor*, que va ser Premi Llibreter, i havia anat fent. Jo estava convençuda des del principi que era una autora de primera línia, i que havia de tenir un reconeixement en un moment o altre. A Anglaterra i en el món anglosaxó ha estat sempre una autora molt valuosa i, a més, molt reconeguda per la crítica i el públic. Però aquí no acabava d'arribar bé, i tampoc hi ajudava el fet que no estigués traduïda al castellà. Però nosaltres anàvem fent, fins que finalment va guanyar el Premi Llibreter, i va ser una sort, perquè al mateix temps també es va traduir al castellà. Al final ha sigut tot un èxit el seu quartet estacional. I nosaltres estem molt contents perquè crec que és una autora que ho mereix.

I també van tenir la sort o el bon ull de publicar tota una Premi Nobel, Svetlana Alexievich. Això també ha impulsat la trajectòria de l'editorial?

Sí, clar, cada premi, cada reconeixement ajuda a fer aquest clic que una editorial necessita. En el cas d'Alexievich, va ser un dels primers reconeixements que ens va arribar, no de forma directa, perquè el reconeixement és per a l'autora, evidentment. Però clar, va ajudar a posar Raig Verd en el mapa editorial. Teníem només tres anys, i era el nostre primer llibre de la col·lecció d'assaig. Ara ja té un recorregut, però en aquell moment era el primer llibre. I el publicàvem a l'hora que s'anunciava el Premi Nobel de Literatura. Va ser espectacular. Pensa que durant els dos anys anteriors en què

“Jo me n'alegro cada cop que obre una llibreria o una editorial. Això vol dir que creix la llibertat d'expressió i, per tant, la democràcia”

“Abans tenia un horari de 8 a 5 i cobrava molt bé, però no canviaria el que tinc ara per res del món. Ara faig llibres, que és una cosa meravellosa”

anàvem treballant el llibre, jo l'explicava i quan deia què tractava, i que era una traducció del rus al català de 500 pàgines, em deien que si estava boja. I, mira, al final va funcionar molt bé. I ara, a més, acaba de guanyar el Premi Internacional de Catalunya.

Tot això ha ajudat a configurar una editorial amb un segell molt personal. Però com va decidir crear una editorial perquè no venia precisament del món de la cultura?

Sí que venia de formació de lletres, i la meua passió, des de sempre han estat els llibres, però venia de la borsa, d'una agència de borsa on havia treballat vuit anys. El que va passar és que al 2011 va arribar el 15-M, i per a mi, això va ser com una catarsi. Em va fer pensar molt en el que estava fent, en com volia contribuir a aquest món, què podria fer perquè fos millor i com podia posar una petita llavor per aconseguir-ho. Pensa que llavors jo tenia un horari de 8 a 5 i cobrava molt bé, però ara no canviaria el que tinc per res del món. Ara treballo molt i és molt dur, però d'alguna manera sento que la meua contribució al meu entorn és diferent de la d'abans, i crec que val molt la pena. Ara faig llibres, que és una cosa meravellosa.

Des de l'editorial diuen que publiquen obres combatives, exigents, inconformistes... Aquests mateixos adjectius es podrien aplicar a Laura Huerga?

Sí, és força jo, però també és una forma de dir quin tipus de llibres no trobareu en aquesta editorial, més que definir el que fem. Jo soc una persona molt curiosa, m'interessen moltes coses, les ciències, les matemàtiques... m'interessa molt tot. Al final, des de l'editorial anem explorant coses que potser *a priori* diries que no cal entrar-hi. Però sí que és una literatura exigent, una literatura combativa, compromesa o inquisitiva. Potser no ho és tot alhora però sí que compleix alguns dels punts cada vegada. I això crec que és el que fidelitza molt els lectors. Tenim un públic molt fidel, que ens segueix molt, que va a comprar tots els llibres que publiquem. Per a mi, tot això és molt sorprenent i molt bonic, perquè aquesta fidelitat vol dir que el projecte els crida, que els interpel·la i que els sembla interessant.

I podríem dir que els seus llibres no són els més venuts per Sant Jordi?

No són els més venuts per Sant Jordi.

I això la preocupa gaire?

No, no em preocupa gaire. Bé, tant de bo que jo tingués un llibre que fos un dels més venuts de Sant Jordi. No és una cosa que no vull que em passi mai. Tant de bo que em passés. Però no em preocupa perquè tenim llibres que duren més a les llibreries, gràcies també a l'aposta dels llibreters i a la confiança que ens fan. Tenim una relació que crec que és molt bonica amb la majoria de llibreters.

És imprescindible per a una editorial aquesta bona entesa amb els llibreters?

Sí, la xarxa de llibreries independents que tenim a Catalunya és imprescindible en aquest moment d'explosió d'editorials independents. Crec que és una interacció necessària, que unes s'alimenten de les altres. Igual que les llibreries necessiten els llibres més venuts de Sant Jordi, igual que nosaltres necessitem llibres que es venguin molt de tant en tant. Això és així, però si podem celebrar la riquesa d'editorials independents ho hem d'agrair a la xarxa de llibreries que tenim, independents o no independents. Són les que donen aquests espais a les editorials independents, perquè si no...

Realment hi ha hagut en els últims anys una autèntica explosió d'editorials independents.

Sí, amb Males Herbes i Periscopí vam néixer més o menys alhora fa 10 anys. I sí, som molt amics i ens llegim i ens celebrem els uns als altres. Jo penso que, com més diversitat d'editorials hi hagi, més diversitat hi haurà a les llibreries i més riquesa tindran als lectors. I tornem una mica al principi. Això garanteix una llibertat en l'expressió i en la creació. Si hi hagués menys editorials, si només ens centràssim en les tres grans històriques que hem tingut, es reduiria la llibertat de creació, la llibertat de pensament, els biaixos ideològics... això és el perill de no tenir aquesta bibliodiversitat disponible. Jo crec que ara estem gaudint d'un moment molt maco en la publicació i en l'edició en llengua catalana.

I ha estat dur per a Raig Verd en concret arribar fins a aquest punt?

Ha costat molt arribar-hi. Hi ha hagut moments molt durs. Jo sempre explico que vaig celebrar els quatre anys de l'editorial perquè no tenia clar que arribés als cinc. He hagut de demanar préstecs bancaris, que per sort ja he pogut tornar. En algun moment en vaig arribar a tenir tres alhora. I en alguns moments, molts moments, em vaig plantejar si m'havia equivocat, però bé, ara puc dir que som un equip més gran, que publiquem una mica més de llibres però també més diversos perquè ens hem endinsat en l'assaig, en la literatura juvenil amb una nova col·lecció que es diu Indòmita. Tot això són noves aventures i encara tenim ganes de fer més coses, sempre amb aquest compromís amb la bona literatura. Si fem una nova col·lecció juvenil és per fer el mateix que fem per als adults, però per als joves, perquè ens semblava que, tot i que hi ha una oferta interessant, amb editorials que ho fan molt bé, com L'Altra, que té una col·lecció juvenil superxula, nosaltres ens hi afegim per poder oferir més diversitat en aquest àmbit i sempre amb el compromís de llibres que siguin bons i que tinguin aquest biaix també de compromís amb l'ecologisme i l'antiracisme. Jo crec que és imprescindible que el públic jove pugui tenir una oferta en aquest sentit. Hi ha llibres molt tòxics en literatura juvenil. I quan hi ha una allau de segons quins llibres, ve a ser com una censura, perquè impedeix arribar a segons quins tipus de llibres, de més qualitat, i només arriben a coses que són de consum ràpid. A vegades impedeixen ja no només arribar a un contingut de qualitat, sinó ni tan sols conèixer l'existència d'aquests continguts.

Així, llarga vida a totes les editorials.

Sí, jo me n'alegro molt cada vegada que obre una llibreria o una editorial, perquè això vol dir que creix la llibertat d'expressió, i per tant, la democràcia.

OPINIÓ

Jordi Castellet

Fill de Déu

Ateu es confessava un gran director de cinema com fou Pier Paolo Pasolini (+1975), recordat per la seva gran pel·lícula de *L'Evangelí segons Mateu* del llunyà 1964, però que forma part de l'imaginari col·lectiu. Però escoltant el que deia, no m'atreveixo a dir tant. Potser ell se'n confessava, perquè no era practicant, perquè no seguia el pensament de l'Església. No obstant això, la seva experiència de Crist era d'una profunditat sorprenent. En efecte, quan se'l feia aprofundir en la qüestió argumentava: "Jo no crec que Crist sigui el fill de Déu, perquè no soc un creient, si més no en la consciència. Però crec que Crist és diví; és a dir, crec que la seva humanitat és tan elevada, rigorosa, ideal, que va més enllà dels termes comuns d'humanitat. Per això dic *poesia*, una eina irracional per a expressar el meu sentiment irracional per Crist." I continuava en unes declaracions del 1962, parlant de com poetitzava la nova pel·lícula, deia: "Els diàlegs han de ser els de sant Mateu, sense ni una frase més d'explicació o de connexió; perquè cap imatge o paraula inserida no pot estar mai a l'alçada poètica del text, la que m'inspira tant d'entusiasme. I és una obra de poesia la que vull fer. No és una obra religiosa en el sentit actual del terme, ni una obra d'alguna manera ideològica."

Què significa, doncs, ser fill de Déu? És clar que no és un privilegi, com del que semblava que gaudien els fills dels déus mitològics dels grecs i dels romans, com explica meravellosament el díptic *Percy Jackson* (Ch. Columbus, 2010). Tampoc no consistirà en un tracte de favor, de la potència i els poders a demostrar per algú que ve de més amunt. Sant Pau ja parlava d'aquestes genealogies de mai acabar, que tan sols porten disputes,

polèmiques i fomenten discussions, en comptes de servir al pla salvador (1Tm 1,4;Tt 3,9).

Més aviat, tornem a Pasolini, remarcant la personalitat, el caràcter, les paraules i les obres de l'home Jesús, en el sentit que la seva humanitat esdevé tan elevada, rigorosa i ideal que supera els termes comuns, de tal forma que esdevé una història impossible, perquè ningú no l'hauria pogut imaginar, ni tan sols escriure, si no reflectís la veritat. Un admirat teòleg com el jesuïta Gonzàlez Faus (1933) s'expressava semblantment dient que Jesús, de tan humà, tan sols podia ser Déu. És en la humanitat de Crist on es poden trobar els vestigis de la redempció divina. La fe provindrà de

Pier Paolo Pasolini, autor de 'L'Evangelí segons Mateu', es declarava ateu

la descoberta personal d'aquesta veritat; com a do de Déu, certament, però sempre corresponent a una recerca única i intransferible de les respostes a les preguntes existencials, vives i eficaces de la vida. No serviran respostes enllaunades, ni frases doctrinàries, sinó únicament arribar a respondre el que un es demana en el més pregon.

Jesús de Natzaret certament és el fill del Déu que fa ser i que deixa ser a un món autònom, regit per unes lleis de la natura, prèviament inscrites en el cor de la matèria i de l'energia, on esdevé possible el desenvolupament de certes llibertats personals, en la plenitud vital, enmig dels atzars i dels conflictes de les passions humanes. En aquest sentit, la

pandèmia no s'experimenta ja com un càstig, sinó com una conseqüència de dinàmiques com el natural i el social, amb la mutació dels virus, les aglomeracions humanes i els viatges excessius. Més enllà dels esdeveniments dolorosos de la història, aquest Déu és el que rescatarà les víctimes del mal, que a fi de comptes som tots nosaltres, per escriure recte amb les línies tortes que li fornim. Recordarà la saviesa que els pensaments humans no són els de Déu: "Qui pot conèixer els pensaments divins? Els raonaments dels mortals són insegurs i incertes les nostres previsions" (Sv 9,13-18).

Demaneu-nos per un moment si els musulmans són fills de Déu? O bé els budistes? O bé els practicants de les religions tradicionals? Depèn de qui respongui, tindrem un resultat o un altre. Els cristians diríem immediatament que sí, ni que fos de forma una mica condescendent: considerem que tot ésser humà porta en si una guspira divina (Gn 2,7), que ha estat redimit per Crist i que està cridat a la plena comunió amb Déu. Però musulmans, budistes o animistes dirien que no, perquè no els entra al cap que hi pugui haver una relació de filiació entre Déu i la humanitat. Si bé als budistes o als hinduïstes no els costa admetre la divinitat de certs personatges, en canvi per als musulmans és impensable que un home, i encara crucificat, pugui redimir la humanitat; molt menys que es pugui considerar fill de Déu. Seria una blasfèmia insuportable (Mt 26,65). Els valors cristians, dels quals es reclama la seva universalitat, potser no són tan estesos com es podria pensar. Des d'aquest humil article, m'atreveixo a demanar que deixem que Déu sigui Déu, un Déu veritable, el de Crist, que encara ens cal descobrir i deixar significar la vida (Jn 14,6).

Carles Duarte

Josep Ramon Bach

Després de *L'instint* i de *La saviesa*, arriba el tercer volum de l'Obra poètica de Josep-Ramon Bach, corresponent al període 2005-2014, crucial en la seva trajectòria, i ho fa amb un títol ben representatiu d'una dimensió essencial en la vida de l'autor, *La solitud*, que podem associar d'entrada a l'estudi on, aïllat, treballava, envoltat de llibres i objectes que estimava. Josep-Ramon Bach creia més en l'instint, en la intuïció (anota: "La intuïció és la brúixola del poeta"), que en l'academicisme racionalista, i aspirava a la saviesa per aconseguir, des de la poesia, una consciència més nítida de la pròpia existència (el seu mite de Kosambi n'és un clar exponent). Pel que fa a la solitud, cal reconèixer que, tot i la seva implicació inicial en moviments literaris generacionals, va acabar optant per prioritzar el seu camí personal més que no pas la identificació amb un grup determinat que pogués condicionar aspectes formals o temàtics de

la seva producció poètica. Josep-Ramon Bach no era un home gregari. Va escriure: "Quan més escric, més sol em trobo". Aquest volum inclou nou llibres, dels quals quatre són inèdits. Hi trobem poemes en vers i en prosa en uns textos on conflueixen admirablement la mirada crítica i la tendresa, la memòria commoguda i la lucidesa descarnada, la màgia d'un home creatiu i el talent d'un expert dominador de la paraula, un territori ric d'ombres i de llum a les seves mans. Entre els poemaris inclosos dins *La solitud* cal destacar cims com Caïm, Premi de la Crítica "Serra d'Or", que Manuel Costa, defineix com "Un crit d'angoixa i de revolta davant la crueltat humana", *L'estrany*, que segons Ricard Mirabete constitueix "un retrat líric i moral de la figura del poeta que viu i pensa en relació amb els altres i amb el món que l'envolta", i *Secreta Dàlia*, que va guanyar el Premi Vicent Andrés Estellés. Entre els llibres inèdits vull assenyalar *L'equí-*

voc, on Bach parteix d'una experiència trasbalsadora que va patir quan tenia 8 anys: la mort de la seva mare per un equívoc mèdic en una transfusió errònia de sang.

La solitud és un volum que recull algunes de les fites més altes de la poesia de Josep-Ramon Bach i títols cabdals per a una comprensió consistent de la seva obra, com *L'enunciat*. I hi descobrim excel·lents poemaris inèdits que ens ofereixen perspectives noves des d'on aproximar-nos a un coneixement més complet d'un poeta clau de la literatura catalana dels darrers cinquanta anys. Capbussant-nos en les pàgines de *La solitud*, podem gaudir d'un autor en una etapa de plenitud. Sense que hi minvin ni la sensualitat vitenca ni la intuïció poderosa, s'enriqueixen ara amb una mirada amarada de saviesa, de densitat humana i de tendresa d'algú que, conscient de la fragilitat, assumeix la perplexitat sense abandonar la ironia. Davant d'una obra d'aquest gruix i d'aquesta magnitud, bastida amb tenacitat i ambició, no podem deixar de sentir i d'expressar profunda gratitud.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Impostos, els justos

El debat sobre la fiscalitat torna a centrar la pugna política a Espanya i, probablement, ho farà durant temps, almenys fins que se celebrin eleccions generals d'aquí a un any. La dreta hispànica, tant la de Feijoo com la de Ayuso i també la de Vox, han fet seu aquell precepte propagandístic del neoliberalisme que afirma que "els impostos són una confiscació de la riquesa privada i on millor estan és a la butxaca dels contribuents". Obvia aquesta premissa una cosa tan fonamental com és que el presupost públic que finança l'acció de les administracions es fa amb la recaptació impositiva. No hi ha serveis públics, no hi ha polítiques que garanteixin la cohesió social com tampoc el disposar d'infraestructures sense una fiscalitat adequada, la qual, sembla lògic, ha de recaure de manera proporcionada i progressiva segons el nivell de renda. El sistema tributari no només dota dels recursos imprescindibles a l'Estat, també pot contribuir a moderar o bé a augmentar la desigualtat econòmica i combatre o no la pobresa. Oliver W. Holmes, jutge del Tribunal Suprem dels Estats Units, va condensar en una única frase la importància de la fiscalitat: "Els impostos són el preu que paguem per la civilització." No hi ha societat sense un sistema de contribució al bé col·lectiu, no hi ha democràcia sense pagar impostos.

En el debat tributari sovint a l'esquerra li costa sortir del marc mental que li fixa la dreta de ser sempre procliu a augmentar els impostos. Carrega amb aquest llast. Caldria que expliqués

que el debat no és el d'abaixar o apujar impostos, sinó en que s'han de pagar els justos. És a dir, els impostos necessaris per les necessitats de finançar les polítiques públiques, i que el pagament s'ha de fer de manera adequada a la renda i riquesa de cadascú. Justícia fiscal, aquest resulta el concepte clau. Que les rendes del treball estiguin molt més gravades, perquè és fàcil fer-ho, que no les rendes de capital no resulta equitatiu, com tampoc ho és que no paguin de manera extraordinària aquells que

Els sistemes tributaris actuals penalitzen especialment les classes mitjanes

s'enriqueixen de manera exagerada en moments de crisi a costa del benestar de la majoria, com seria el cas actual de les grans energètiques o de la mateixa banca. Aquesta darrera només fa 10 anys que va haver de ser salvada amb abundants recursos públics que no va retornar. S'hauria d'explicar que el nivell tributari es correlaciona de manera directa amb la qualitat de l'estat de benestar del qual disposem i de manera indirecta amb el dèficit i el deute públic. Aquest és el debat. Quan a Espanya el nivell de tributació respecte al PIB és del 34,5% significa que estem set punts per sota de la mitjana europea. Els països nòrdics, tan admirats, tenen nivells im-

sitius mitjans que superen el 50%. Per això disposen del model d'estat de benestar més complet.

Els sistemes tributaris actuals penalitzen especialment les classes mitjanes. El seu procés de laminat i desaparició té a veure, encara que no només, amb això. En la versió vulgar de la dreta sobre la tributació no s'entra en les diferències de naturalesa dels diversos tipus d'impostos i el seu caràcter corrector o estimulador de la desigualtat. S'hauria de fer una certa pedagogia sobre el paper i funció dels diferents tipus impositius i l'efecte tan diferent dels impostos directes i els indirectes. També explicar la diferència entre els tipus nominals i els tipus reals que es liquiden. Les moltes possibilitats d'elusió fiscal provoca que les rendes de capital cotitzin molt per sota del que està escrit en la normativa. I no parlem de frau ni d'evasió de capitals, que seria tot un altre tema. Ens referim al fet que les empreses de l'Ibex-35 de la borsa espanyola paguen una mitjana del 8% en impost de societats, quan el tipus establert sobre el paper és del 25%. I si parlem de les gran corporacions i les grans plataformes tecnològiques, aquestes senzillament no paguen. Juguen amb els preus de transferència entre filials per acabar cotitzant, a menys que mínims, en paradisos fiscals. Apple declara pèrdues a Espanya i acaba pagant un tipus negociat del 0,005% a Irlanda. Ja ho va dir de manera eloqüent i en un atac de sinceritat l'inversor financer global Warren Buffet: "Pago menys impostos que la meva secretària."

Ares Escrivà Cruells

TRES VOLTES REBEL

Alegria!

Li pregunto si està contenta i respon que n'està tant que no en pot estar més. Però m'enganya perquè la seva alegria és incabable, inesgotable, incombustible, infinita. La iaia n'ha fet 95 i s'ha trobat, per sorpresa, envoltada de la gent que més s'estima demostrant-li com n'és d'extraordinària.

Combinant llàgrimes i rialles, parlant sobre el passat, el present i el futur, ha carregat piles per una temporada llarga. Estic convençuda que no es fan tants anys si no es gaudeix la vida, si no es mira el costat bonic, si no es recorda amb el goig d'haver conegut. Per això, m'arrambo a Rosita confiant que servirà per pescar part de la força que l'ha empès sempre i que, encara ara, si no fos per les ditxoses cames o per l'esquena, l'arrossegaria allà on fos.

Explica que se li'n van els ulls quan veu una bicicleta només de pensar en l'aire que acarona els cabells rodant de pressa.

Se n'havia fet un tip, de pedalar amunt i avall, per plaer i per feina. Puc donar fe que costava atrapar-la.

Consagrada com és, també va ser impossible treure-li del cap la idea d'aprendre a conduir. Com si fos ara, la sento eufòrica comunicant-nos l'aprovat. No, definitivament, Rosita'l Mancha de Ca Metralla no ha estat mai convencional.

L'alegria de viure és tan simple que sovint no valorem el regal que és fer anys

Ni com a filla ni com a esposa ni com a mare ni com a padrina ni com a tieta. És una dona de les que obren camí sense voler, sense saber-ho, sense parar-se

a rumiar ni a lamentar-se perquè s'abraquen als temps que els toquen però no es resignen a les circumstàncies. S'aixequen després de cada patacada més fermes que abans, més sàvies.

La il·lusió aporta vida o, com a mínim, l'embelleix. A cinc anys per complir un segle, la meua iaia esclata de riure per coses petites i és capaç de fruir com una xiqueta. De la xocolata desfeta, de la coca de poma de Pilar, de l'olor de la roba neta, d'agafar el braç del seu fill, de deu minuts de conversa, de quatre petons.

Com hi ha penes que maten, hi ha joies que alimenten però cal saber-les reconèixer. Ella en sap i, quan no les veu, aquí som nosaltres per animar-la. És fàcil, la veritat.

L'alegria de viure és tan simple que tot sovint la passem per alt i no valorem el regal que és fer anys sent conscients que mai tornarem a ser tan joves com avui. I qui sap si tan feliços.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Miquel Erra

Un cas sense crims per a Guido Brunetti

Dashiell Hammett té Sam Sapa-de; Manuel Vázquez Montalbán, Pepe Carvalho; Andrea Camilleri, Salvo Montalvano i, és clar, Arthur Conan Doyle, el mític Sherlock Holmes. La majoria de grans escriptors de novel·la negra han donat vida a policies o investigadors icònics per mirar de resoldre els crims que teixeixen. Donna Leon també té el seu personatge insígnia: Guido Brunetti.

Doneu i se us donarà és el 31è títol del ja veterà comissari venecià, en la que potser esdevé la menys *negra* de les històries literàries que ha protagonitzat. En aquesta ocasió, Brunetti es veu obligat a ajudar una amiga de la infància, Elisabetta Foscarini, iniciant una investigació extraoficial perquè, de fet, arrenca amb una aparent infidelitat i avança cap a un relat que s'endinsa en les llums i ombres que amaguen algunes ONG. Si el mite diu que sense cos no hi ha delictes; sense crims la novel·la negra es desdibuixa.

En aquesta ocasió, Donna Leon aborda, a través de Brunetti, una reflexió sobre les debilitats humanes; sobre la moral i l'ètica. En una Venècia

irreconeixible, sense pràcticament turistes per les limitacions derivades de la pandèmia, Leon explora els límits del que és criminal i planteja el dilema personal davant de la lleialtat. Ho fa sense renunciar a continuar explorant la cara més fosca de la realitat local i les complexitats socials de la seva Venècia actual. Aquesta escriptora estatunidenca, d'origens italians i espanyols, havia començat treballant a Itàlia com a guia turística. Potser per això, Leon fa passejar els seus personatges per Venècia d'una manera especial, com ho farien James Ellroy per Los Angeles o Vázquez Montalbán per Barcelona.

Leon ha creat un personatge carismàtic, intel·ligent i humà. Això és indiscutible. Pel meu gust, però, aquesta novel·la perd ritme i el punt de misteri que s'espera d'una novel·la negra per consumir, d'una tirada, a finals d'estiu. De les que he llegit fins ara d'aquesta autora encara em quedo amb *Restes mortals*, publicada el 2017. Esperaré un altre estiu a resseguir-ne nous títols. La traducció, de la vigatana Núria Parés, impecable.

DONEU I SE US DONARÀ

Autora: Donna Leon

Editorial: Edicions 62

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022

Nombre de pàgines: 366

Pere Martí i Bertran

Dues visions ben diferents del joc

L'editorial blanenca EntreDos, creada l'any 2020, ja comença a tenir un bon catàleg d'àlbums traduïts de diversos idiomes, sobretot del francès i de l'anglès, però també de llengües no tan majoritàries, com per exemple el suec, del qual han publicat *El Sot*, escrit i il·lustrat per Emma Adbåge (Linköping, 1982), una obra que podem considerar, com agrada de dir a les editores dels llibres que publiquen, "una bona proposta literària i una bona proposta plàstica alhora".

El Sot és una bona proposta literària perquè un argument aparentment d'allò més senzill està d'allò més ben seqüenciat, o estructurat com us estimeu més; va molt més enllà de l'anècdota dels jocs que fan els nens a l'hora del pati, ja que ens fa reflexionar sobre la diferència de gustos entre els infants i els adults, per exemple; és capaç de sorprendre'ns, que sempre s'agraeix en un bon text literari, sobretot al final, i a més a més aconsegueix un bon equilibri entre la llengua (la traducció de la Carolina Moreno Tena m'ha semblat magnífica) i els recursos literaris (hi destaquen les geminacions i els jocs tipogràfics per indicar sorpresa, enuig...), que resulten ben

versemblants en boca d'una narradora en primera persona, de la qual no sabem el nom, però sí que en sabem el físic des de la primera il·lustració, ja que se'ns hi presenta amb un jo i una fletxa ben clara que ens permet d'identificar-la al llarg de la, diguem-ne, aventura.

També és una bona proposta plàstica, tan important en els àlbums, perquè les il·lustracions hi tenen un gran pes. Són a doble pàgina, a tot color i realitzades a partir de tècniques mixtes: el llapis n'és la base, juntament amb l'aquarel·la i el guaix. A més, són plenes de detalls que agradaran als més menuts i són molt elaborades, expressives i dinàmiques: es pot ben dir que les

cares i els posats dels personatges, tant infants com mestres, ho diuen tot.

Una nova aportació d'allò més ben triada de l'equip d'EntreDos, que no para de sorprendre'ns tant pel que fa a la recuperació de clàssics de la literatura infantil (d'en Gripau i en Gripere d'Arnold Lobel ja n'han publicat quatre títols) com a la presentació de nous títols i autors poc coneguts en el mercat català, i gosaria dir que en molts casos en l'espanyol i tot, ja que els títols que poden també els publiquen en castellà.

EL SOT

Autora i il·lustradora: Emma Adbåge

Traductora: Carolina Moreno Tena

Editorial: EntreDos

Col·lecció: "Genial", 1

Lloc i any d'edició: Blanes, 2021

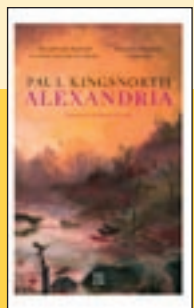
Nombre de pàgines: 36 (sense numerar)

NOVETATS EDITORIALS

'El subhastador'
Joan Samson
Males Herbes

Una altra joia que ens descobreix Males Herbes. Joan Samson va escriure l'any 1973 aquest relat i va morir sense veure'l publicat. Ens parla de l'arribada d'un foraster a un petit poble de New Hampshire i de com les seves ànsies de progrés, d'entrada ben acceptades, acaben fent malbé la comunitat. Especulació i món rural... un llibre premonitori.

'Alexandria'
Paul Kingsnorth
Amsterdam

Kingsnorth imagina un món postapocalíptic en què els pocs supervivents de la humanitat viuen mig amagats en boscos del que havia estat Anglaterra. Allà els observa una criatura que acabarà oferint-los una sortida: un lloc anomenat Alexandria. Però, existeix? Apareixen els dilemes: comunitat/individu, instint/raó, natura/llenguatge...

'El balneari'
Maria Campillo
L'Avenç

Un llibre de memòria amb intenció literària. L'autora, una reconeguda professora de literatura catalana, ens parla d'un moment de la seva infantesa, a mitjan segle passat, i d'un lloc ja desaparegut, el balneari Guajardo d'Alhama de Arragón. "Són sovint les històries de família les que millor expliquen el rerefons d'una època".

'Judici a una bruixa catalana'
A. Alcoberro / La Campana

Realitat i ficció es barregen en aquesta obra on l'historiador Agustí Alcoberro parla de la persecució a les dones que eren titllades de bruixes. Una dona gran que viu sola, l'Anna Boixadors, és condemnada a mort en un poble de Catalunya per aquest fet. L'Alcoberro historiador apareix en el postfaci del llibre explicant les raons d'aquests crims.

'Energia sobirana'
R. Tremosa / J. Morron
Ed. Pòrtic

Produir la nostra pròpia energia renovable hauria de ser un dels reptes del país, si volem evitar que aquesta ens hagi de venir d'altres territoris. Cal desplegar energia fotovoltaica i eòlica, terrestre i marina, però els autors també proposen una altra opció: que als pantans ja existents s'hi vagin instal·lant centrals reversibles de bombeig.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Els Penitents, Vallcarca

“ A últims d'octubre de 1891 me donaren avís de que s'anava a malvendre una capella de la Mare de Déu, al capdamunt de Vallcarca, cinc minuts més enllà dels “Quatre Camins” a mà dreta en lo punt en què la carretera d'Horta s'embranca amb la de Sant Cugat. Desitjós d'evitar aquella venda que a mi em semblava un sacrilegi l'aní a visitar. És una capella pobra i senzilla, situada en la falda d'una de les estribacions orientals de Tibidabo. Té part davall una cova de penitència i davant un rengle de xiprers que, com sentinelles, semblen guardar-la i fer-li companyia en aquella soletat. En l'altar major hi havia una devota imatge de la Verge del Carme, que en altres temps havia sigut passejada en processó per aquells camps i carreteres i pujada en triomf per tots aquells cims. En un altaret lateral hi havia una imatge de santa Teresa i en quadros i estampes plantades a la paret s'hi veia el místic sant Joan de la Creu, sant Elies i altres sants penitents del Carmelo. Com més jo els mirava, mes s'encenia en mi el desig de salvar aquella ermita, costàs lo que costàs. [...]”

Avui aquell tros de terra encara és venal amb la condició que es conserve per a la Mare de Déu la seva capella. ¿Quan sortirà un comprador que no es deixi influir per los qui en lloc de dar-me la mà, voldrien veure'm aixafat sota ma creu terrible?

Aquella possessió que fou lo cadafal de mon suplici, ha sigut una de les causes més amagades i fondes de ma persecució, puix segons tots los indicis i tots los parers, algun de mos contraris la pretenia. ”

Jacint Verdaguer

AUTOR

Jacint Verdaguer (1845-1902)

OBRA

'Prosa. Totes les obres I
Ed. Proa, 2003

INDRET

Viacrucis dels Penitents, Vallcarca

MUNICIPI

Barcelona

COMARCA

Barcelonès

El nom dels Penitents sembla que prové del lloc on es va establir el pare Francesc Palau i Quer, fundador de les Carmelites Descalces i vinculat amb pràctiques d'exorcismes pels volts de 1860. S'hi va construir primer una capella, de la Santa Creu, que tenia cada vegada mes visitants i fidels. Al seu voltant es van anar construint edificis que van formar un complex anomenat Els Penitents. Entre abril i mitjan d'agost de 1896, en una de les cases hi va viure Verdaguer amb la família Duran-Martínez. El poeta va comprar la capella i es va endeutar. De fet, bona part del que es denomina el "drama verdaguerià" ve d'aquest endeutament i de la tossuderia de no deixar de banda la família Duran. Ell mateix ho explica a l'article XII d'*En defensa pròpia*, titulat "Santa Creu de Vallcarca". Un sacerdot perseguit del qual reproduïm un fragment.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

247

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

Fira del Porc i la Cervesa: les cerveses (II)

Avui acabem els *Ets i uts* dedicats a la Fira del Porc i la cervesa que s'ha fet a Manlleu. Comencem per les cerveses *Märzen*, de fermentació *lager*. Tenen un gust de malt net, ric, de pa torrat, d'amargor moderada i amb un final sec. Són suaus, solen ser de colors que van de l'ambre-ataronjat al vermellós-coure. Actualment són molt conegudes les cerveses *Índia pale ale* (IPA), que es caracteritzen per un color més pàlid, per l'alta graduació i per la gran presència de llúpol.

D'altra banda, a Bèlgica s'elaboren les cerveses d'abadia, conegudes també com cerveses *trappistes*. Tenen un gust potent i un elevat grau alcohòlic, encara que no són tan amargues com les altres. Les *lambic*, també belgues, s'elaboren per fermentació espontània exposant-se a llevats salvatges i altres bacteris que hi ha en l'ambient de la vall del riu Zenne. La cervesa

lambic és la base per fer altres estils de cervesa, com ara la *gueuze*, la *faro* (amb sucre candi), la *kriek* i la *cervesa de gerds*. La primera és fruit de la barreja d'una *lambic* jove (1 any d'edat) i d'una de vella (2-3 anys) i després s'embotella per a una segona fermentació. S'hi utilitzen llúpols antics, per la qual cosa té pocs sabors i aromes de llúpol que es poden trobar en la majoria dels estils de cervesa. La *kriek* és obtinguda per mitjà de la maceració i la refermentació de cíeres àcides en una base de *lambic*. Normalment no hi ha gens de sucre al final de la fermentació, per això s'obté un sabor afruitat sense dolçor. I la cervesa de gerds s'assembla a la *kriek* pel que fa al procés d'elaboració.

Per acabar, tenim les arxiconegudes *pilsner*, d'entre 4,5 i 5 graus, amb un gust lleuger, fresc i intens. Solen ser de color clar i posseeixen una refinada aroma i sabor de llúpol.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

I el mico va tornar a la terra

El gregarisme és possiblement una de les opcions de vida que més fàstic em foten. Recordo que quan estudiava Formació Professional a Ripoll, el professor de taller ens va ordenar que moguéssim un torn Cumbre, i van sortir quatre o cinc alumnes molt motivats per complir amb la demanda. Davant de

tanta efusivitat vaig quedar-me en un segon terme contemplat com feien mèrits davant del mestre, fins que un d'ells va recriminar-me que no estigués al seu nivell de llepaculisme. Ara no recordo si vaig engegar-lo a prendre pel sac o vaig ser més respectuós, però en definitiva era més o menys això.

La música és un bon termòmetre per constatar qui és gregari o qui és una miqueta independent. Des de fa temps que tinc bastant clissats als fanàtics de Bruce Springsteen. La sensació que ser seguidor del Boss, haver-lo vist en 34 concerts, o tenir-ne els discos pirates fins i tot de quan està assegut a la tassa del vàter t'exonera de cap interès per mínim que sigui per altres músics, se'm fa cada vegada més accentuat. Bé, ja sé que exagero, però altre cop és més o menys això.

Mentre als anys vuitanta Bruce Springsteen compartia presència mediàtica amb altres artistes assimilats pel sistema com Madonna, U2 o les mòmies dels Rolling Stones, hi havia orelles inquietes que cercaven emocions no tan recurrents com el *Born in*

the USA o el *Tunnel of Love* de torn. En aquesta divisió inferior per la majoria, però infinitament més important pels melòmans, un dels grups més destacats eren els Pixies. Seguint l'estela trigonomètrica que marcaven REM, Sonic Youth i Hüsker Dü, la banda liderada per Black Francis va situar-se en una privilegiada posició per ser admirats pels aficionats al rock independent i *underground*.

Encara que segueixen feliçment en actiu, els quatre primers discos que van facturar (*Surfer Rosa*, *Doolittle*, *Bossanova* i *Trompe le monde*) són un monument a les guitarres, les melodies i l'originalitat, amb un gruix de cançons definitives entre les quals joies com "Alec Eiffel", "Rock Music", "Allison", "Debaser" o "Gigantic". Defugint llocs comuns, el grup que completaven l'exòtica baixista Kim Deal, el guitarrista Joey Santiago i el discret bateria David Lovering va obrir terreny perquè els seus alumnes avantatjats Nirvana se n'afavorissin i ho petessin el 1991 amb el fonamental *Nevermind*. I els noranta es van convertir en la veritable dècada prodigiosa, no per coneguda per la gran massa d'admiradors del paparra de l'Springsteen, però sí per una minoria que mai deixarem de ser acusats de pedants per tenir un bon gust bastant superior al de la mitjana. I ara no és més o menys, sinó absolutament això.

Dilluns, 13 d'agost de 1990
Pixies publica el seu tercer disc 'Bossanova'

MÚSICA

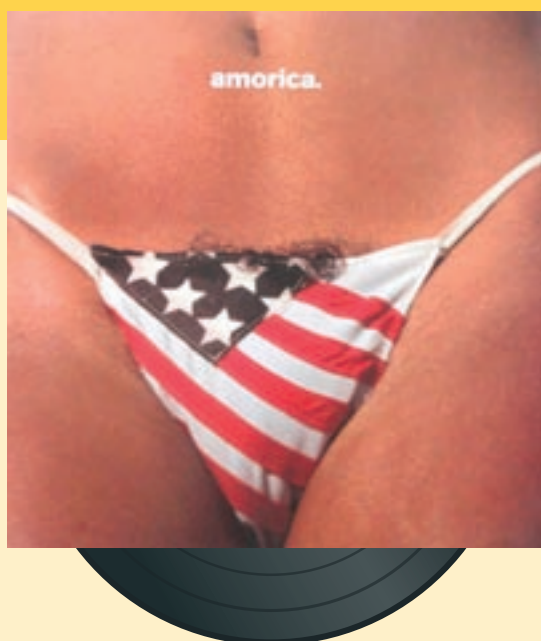
EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

THE BLACK CROWES 'Amorica'

American Recordings, 1994

Diuenge passat els Black Crowes van passar per Barcelona per celebrar (amb tres anys de retard per culpa de la covid) el 30è aniversari del *Shake Your Money Maker*, el seu primer disc. I sí, van fer un concert rodó i impecable on van tocar el seu àlbum de debut de cap a peus, algunes peces clàssiques més i es van acomiadar amb un únic bis, una versió de David Bowie. Del seu tercer disc, el polèmic i lliure *Amorica*, tot i que va ser clau per la banda, només va sonar "Wiser Time". Aquest treball no es va vendre tant com els seus dos predecessors però el grup va fer un pas endavant, va aparcar les peces *carn de radiofórmula* i va pujar el llistó. És més difícil de pair que els discos anteriors, sí, però un cop s'hi entra és brutal. Si els dos primers eren ermites aquest és una catedral plena de detalls i barroquisme on destaquen "A Conspiracy" o "Downtown

Money Waster". El que va fer més conegut l'àlbum, però, va ser la portada, que a molts països es va censurar i va aparèixer sense pèl públic o directament amb un fons negre darrere la bandera dels EUA. Per cert, els germans Chris i Rich Robinson, líders de Black Crowes, no editen material nou des del 2009. L'únic que han fet des de llavors és barallar-se i fer gires de retorn i aniversaris. Si es dediquen tan sols a la nostàlgia, doncs, a veure si d'aquí a un parell d'anys tornen a Catalunya per celebrar els 30 anys de l'*Amorica*. Estaria bé.

NOTES

Spotify ja té versió en català 'gràcies' al Barça

Des del passat cap de setmana que Spotify ja està disponible en català. La coneguda plataforma de reproducció de música en línia, doncs, ja es pot configurar en la nostra llengua en la seva aplicació per a Android i només cal actualitzar l'aplicació i establir el català com a idioma predeterminat. Tot i això, però, encara hi ha algunes funcionalitats que grinyolen (com passa amb l'engranatge del Barça, vaja) ja que l'aplicació per a iOS i la versió web encara no incorporen l'actualització que admet el català. Que Spotify tingués versió catalana va ser una de les condicions que el president del Barça, Joan Laporta, va establir amb la multinacional sueca quan van signar l'acord de patrocini per a les pròximes quatre temporades. El mateix Laporta, durant la darrera assemblea, ja va avançar que el català estaria del tot incorporat a Spotify a partir d'aquest octubre. Caldrà seguir-ho. Per cert, que diuenge, al clàssic contra el Madrid, en comptes del logo de Spotify el Barça llu-

ia un mussol. Per què? Doncs perquè és símbol del canadenc Drake, el primer artista que ha arribat als 50.000 milions de reproduccions a Spotify. El curiós del cas és que es veu que aquest músic arrossega malastrugança amb tots els esportistes amb qui s'agermana. Agüero o Aubameyang van penjar fotos a les xarxes amb ell i just després els seus equips van patir dures derrotes. A partir d'ara, doncs, en català, serà qüestió d'escoltar altres artistes. No fos cas que tornés el malefici del mussol.

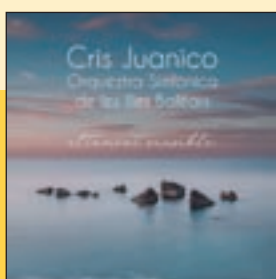
EL TEST Ismael Colomer

Primer instrument que vas tocar? La flauta. **Primer grup del qual vas formar part.** K-Ducados. **Primer concert dalt d'un escenari?** Va ser al pavelló vell de Camprodon. **Primer disc que et vas comprar?** *Por instinto*, de Barricada. **Quants discos tens?** Uns 300. **Salva'n tres.** *Automatic for The People*, de R.E.M.; el *black* àlbum de Metallica, i el *Contes i llegendes*, de Sangtraït. **Grups (o músics) de capçalera.** Megadeth, Metallica, Brams, Barricada, Rem, La Polla Records, Avantasia, Powerwolf, Sangtraït, Els Pets... **Un concert (com a públic) per recordar.** Tinc molt bon record d'un concert d'AC/DC al Palau Sant Jordi de Barcelona.

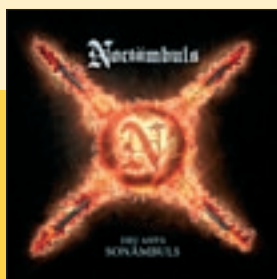
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

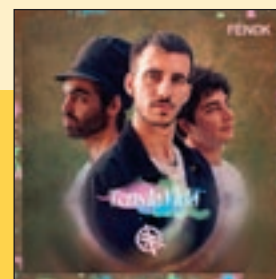
CRIS JUANICO
'Altament sensible'

Les melodies més populars de Cris Juanico en clau simfònica. Això és el que hi ha a *Altament sensible*, un disc gravat per l'excitant de Ja T'Ho Diré i la seva banda habitual però en aquest cas acompanyats de l'Orquestra Simfònica de les Illes Balears. El projecte explora nous camins sonors i textures de cançons mítiques com *Si vens*, *Na Cecília*, *Com un infant* o *Enmig del desert*, entre d'altres, gràcies als encertats arranjaments fets pel mallorquí Miquel Àngel Aguiló. Un disc imprescindible per als amants de la veu càlida i mediterrània de Juanico.

NOCTÀMBULUS
'Deu anys sonàmbuls'

Noctàmbuls és un grup que es va formar l'estiu de 2012 gràcies a l'impuls d'Arnau Carbonell (exguitarrista de Half Time i Stripoker) amb la idea inicial de formar una banda de tribut als mítics Sangtraït. A part de versionar els empor-danesos, però, aviat van començar a fer temes propis i en aquest seu tercer disc recullen en 10 cançons el bo i millor de la seva primera dècada d'història. Al disc hi brilla *Per sempre*, un tema de metal *neo-clàssic* dedicat al desaparegut bateria Martín Rodríguez (Sangtraït) fet amb la col·laboració del japonès Yuji Miura.

FÉNOK
'Tens la vida'

Arriba una banda adreçada bàsicament al públic adolescent que s'allunya del mestissatge i la fusió i aposta pel pop-rock de guitarres esmolades hereu dels grups de rock californià dels anys 90. Fénok, doncs, un trio de Torrelles de Llobregat liderat pel cantant i guitarrista Martí Escobedo, el que vol és jugar la lliga de bandes juvenils formades a les High Schools com Neck Deep, State Champs o Seaway. Ho aconseguiran? De moment a *Tens la vida* hi ha 10 peces prou rodones per intentar-ho. Les millors, "Vine" i "Inèrcia", dos cants a deixar-se endur per l'amor.

CULTURA POPULAR

Eva Remolina / AMIC

El kendama, el joc tradicional japonès més conegut

El kendama, la traducció del qual seria 'espasa i bola', és un joc d'habilitat originari del Japó que consta d'una peça de fusta d'aspecte similar a un martell però acabat en punta unit a una bola amb una corda. Aquest joc es va introduir al Japó entre els segles XVI i XVIII i es creu que és una varietat del *bilboquet*, provinent de França.

El joc tracta de llançar la bola cap amunt i intentar *atrapar-la* o bé amb la punta o bé amb alguna de les zones còncaves dels laterals.

El kendama, encara que d'aparença fàcil, requereix una certa destresa,

a més de molta concentració, paciència i una bona coordinació mà-ull, motiu pel qual és una joguina molt recomanada tant per a nens com per a adults.

Les combinacions del joc són infinites i també les tècniques emprades.

L'avantatge principalment del kendama és que no existeixen ni regles ni limitacions, per la qual cosa tot depèn de la creativitat de cadascun.

Annualment es disputen competicions de kendama a tot el món, sent la més important la que se celebra a Hatsukaidi, una ciutat d'Hiroshima, al Japó.

El 'kintsugi' o la fusteria d'or

El *kintsugi* és una tècnica de restauració de ceràmica japonesa que consisteix a reconstruir objectes trencats, emplenant les esquerdes amb resina de l'arbre *urushi* barrejada amb pols d'or, plata o platí. D'aquesta manera, en lloc de dissimular les línies de trencament s'emfatitzen exhibint les ferides del seu passat que són part de la història de l'objecte i que serveixen també per ressaltar la seva bellesa, adquirint una nova vida.

Aquesta tècnica que es remunta a l'any 10000 aC, concretament a l'època Jomon, estaria d'alguna manera

relacionada amb el concepte nipó *wabi sabi*, que proclama que la bellesa es troba en la imperfecció, i res més cert.

Però no queda tan sols aquesta idea en l'art, sinó que n'ha derivat una filosofia de vida, que ens ensenya que tots podem reconstruir-nos de nou en qualsevol moment, malgrat les ferides, cicatrius i garrotades que ens pot donar la vida. Que tot forma part de la nostra vida i que acceptar-nos com som amb tots els èxits i els fracassos és la millor manera de superar les dificultats i afrontar el futur de manera positiva.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

Pacanes vs. nous

Tots dos productes són fruita seca, pertanyen a la família de les juglandàcies i són molt similars, tant en la seva aplicació en la gastronomia (sobretot en guisats de carns, salses i postres) com en la seva aparença una vegada pelades.

Tot i les seves semblances, no són el mateix i això les fa diferents en alguns aspectes. La closca és sens dubte la diferència més visible entre ambdues. Mentre que la nou comuna (o nou de Castella) té una clofolla gran, rugosa i de color més clar, la pacana s'assembla a la gla: més fosca, llisa, ovalada i de grandària petita. En paladar, també poden distingir-se. La pacana és més compacta i de sabor una mica més dolç, pel fet que conté més sucre i, per tant, un dels seus usos més comuns és per caramel·litzar. La resta de propietats, totes elles beneficioses, són bastant similars, sobretot pel que fa a les quantitats que contenen d'antioxidants, d'omega 3 i de greixos poliinsaturats que ajuden a disminuir l'absorció de colesterol. Com a diferències diríem que

les nous guanyarien la batalla en proteïnes i les pacanes, en minerals com el potassi, el zinc o el magnesi, entre d'altres. Tots dos aliments procedeixen de la mateixa zona (sud de l'estat de Texas i nord de Mèxic), sent també aquests països els majors productors, sobretot de pacanes; i és que pràcticament el 85% de la producció mundial es fa als EUA.

Com hem dit, tant les nous com les pacanes ens aporten molts beneficis i hem d'incloure-les en la nostra dieta diària.

Però això sí, les pacanes són bastant més barates, per la qual cosa podem utilitzar aquest producte en lloc de les nous quan tinguem la necessitat de donar un respir a la nostra butxaca.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

EL DRAMA DE LA POBRESA S'AGREUJA

El relat oficial remarca que la crisi de la covid es va afrontar de manera diferent a l'anterior, la financera. L'austeritat imposada el 2008 contrastava amb la pluja de milions públics per pal·liar els efectes devastadors dels confinaments. És cert que els mètodes, almenys en aparença, són diferents. Però els resultats no es poden considerar del tot satisfactoris, si es té en compte l'evolució de la pobresa. És cert, també, que l'escalada de la inflació ajuda més aviat poc a aconseguir un balanç satisfactori. Però més enllà de les causes, s'està posant en evidència que calen nous enfocaments, perquè si bé les xifres són fredes posen de manifest que a la societat s'estan produint situacions dramàtiques.

Amb motiu del Dia Internacional d'erradicació de la pobresa, han proliferat estudis d'entitats socials que conflueixen en la conclusió que, lluny de millorar, les xifres que van resultar de l'anterior crisi econòmica, en el present el risc d'exclusió és encara més elevat. Aquest mateix dilluns, la Taula del Tercer Sector es feia seva aquesta conclusió, però el que està expressant, en aquest cas, no és una opinió sinó una constatació de dades com les dels estudis de la Taula Europea Antipobresa, que revela que a Catalunya la població en risc de pobresa o exclusió s'ha incrementat 2,5 punts de 2008 a 2021, i ja arriba al 23,3% dels residents al país. Són 241.000 persones més en risc, en una població que, en total, ha crescut en 400.000 persones en aquest període. Dades massa evidents. Especialment si es té en compte que, amb dades que no són pas un motiu de celebració, la mitjana estatal revela un descens de gairebé un punt, i ara es queda en un 27,8%.

Encara més dades que posen en relleu que el problema s'agreuja. En aquest cas, provenen d'un estudi de la Fundació Foessa, vinculada a Càritas, una entitat profundament coneixedora del fenomen. Apunta que, en els últims deu anys, un 3,5% de la població catalana ha passat gana. La situació, amb una inflació desbocada i especialment perceptible en els costos dels aliments (un 14% més que fa un any), apunta a agreujar-se més que a millorar.

Al voltant d'aquestes xifres alarmants, n'hi ha

d'altres que són un motiu de preocupació afegida. La intervenció de les administracions contribueix, de manera encara limitada, a reduir l'efecte de la pobresa severa sobre la població. Segons l'informe de la Taula Europea Antipobresa, amb la intervenció de l'Estat Espanya redueix en 9,5 punts el risc d'exclusió. A Catalunya, les administracions només contribueixen a reduir el risc de pobresa i exclusió en 8,2 punts.

Els resultats dels estudis fan esment a la situació de 2021. La davallada econòmica de l'any anterior només tenia precedents en contextos de guerra, però la promesa recuperació immediata un cop passades les mesures més estrictes a causa de la pandèmia no es va acabar de confirmar. Les administracions van intentar posar el matalàs i, a aquestes alçades, no és senzill de calibrar el que hauria passat si no hi hagués hagut aquestes intervencions. El que sí que demostren les dades és que la crisi sanitària va arribar quan encara no havia acabat la convalescència de la duríssima recessió que va començar el 2008 i que el poc que, lentament, s'havia avançat des que es va enfilars el camí de sortida d'aquella crisi es va perdre de manera abrupta. Les crisis augmenten l'exclusió de manera ràpida i les recuperacions són lentes. A cada sotragada, més persones cauen en risc de pobresa. Tota intervenció de les administracions s'hauria d'encaminar a capgirar la situació: que les caigudes fossin lentes i les recuperacions ràpides. Però hi deu ajudar poc que, pel camí, les desigualtats entre els que més i els que menys tenen s'incrementin. I a Catalunya i a Espanya, s'incrementen més ràpidament que a la resta d'Europa.

Els motius perquè aquesta bretxa s'incrementi han de ser necessàriament diversos. Però hi ha algunes xifres que haurien de ser una invitació directa a la reflexió. En

la crisi de 2008 va emergir la problemàtica d'amplis col·lectius que, tot i estar actius laboralment, no aconseguen sortir de la situació de pobresa (tècnicament, aquelles llars que no arriben al 60% dels ingressos mitjans d'un territori determinat). La xifra arriba a un 11% de les persones amb ocupació. La mirada sobre la pobresa es fixa, amb raó, sobre les administracions, però no s'hauria de perdre de vista que existeixen situacions en les quals el sector privat, ara molt entestat a evitar grans creixements salarials mentre fa l'orni si els beneficis empresarials creixen en un context de crisi, també hi fa una aportació notable.

Retornant la vista a les administracions és rellevant que a Catalunya la seva intervenció contribueixi a fer reduccions de pobresa inferiors a la mitjana. Les dades, ara de l'Institut d'Estadística de Catalunya, revelen que de les 691.000 persones en situació de pobresa extrema només 260.000 reben prestacions com la renda garantida o l'ingrés mínim vital, segons denunciava la Taula del Tercer Sector aquest dilluns. En situacions tan extremes no és gens agosarat demanar més eficiència. Només així es podrà confirmar que els mètodes de protecció de la ciutadania en l'esclat d'una crisi van ser millors a partir de 2020 que a partir de 2008, més enllà de pures declaracions més o menys benintencionades.

PIXABAY

INDICADORS

Pessimisme empresarial

L'índex de confiança empresarial (ICEH) de Catalunya disminueix un 3,5% el quart trimestre del 2022 respecte del trimestre anterior. Tots els sectors mostren un empitjorament de la confiança. L'hostaleria i transport i la indústria són els sectors que mostren el decrement més elevat (-6,5% i -5,4%, respectivament), seguits de la resta de serveis (-2,6%), del comerç (-2,2%) i la construcció (-1,4%).

Expansió exportadora

Les exportacions catalanes es van enfilars fins a 6.826 milions d'euros a l'agost, un 23,3% més que al mateix mes de l'any passat i un 42,5% més que a l'agost del 2019, abans de l'esclat de la pandèmia, segons el Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Les vendes a l'estranger van ser impulsades pel sector químic, de l'alimentació i dels béns d'equip i van suposar el 23,5% de l'Estat.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Percepció invertida

Sempre m'he preguntat per què hi ha històries de ficció que transcendeixen a moltes generacions o si més no tot-hom les reconeix, sigui per menysprear-les o per la necessitat de venerar-les. I sempre la pregunta acaba amb la mateixa conclusió: potser allò que ens explica ens remou el coneixement, perquè reaprenem alguna cosa que ja sabem, perquè ens aflora en aquell precís instant.

Una d'aquestes històries m'ha acompanyat sempre, per ser un dels primers grans llibres que em va enamorar a l'adolescència. I per la descoberta d'un món paral·lel al nostre: fantàstic, catastròfic, desolador i ferotge però per sobre de tot amb molt amor i valentia. Entenc que per a la majoria l'obra d'*El Senyor dels Anells* està pensada per només entretenir, però m'agafo a la idea establerta que és una creació mitològica dels nostres temps. La Terra, que té diverses maneres de viure, que es pot observar des de dos punts de vista ben oposats. La diferència recau a percebre la vida des de la llum o de la foscor, i només depèn d'una simple decisió, o del simple ús d'un petit objecte amb tot el poder. I en definitiva, triomfa percebre amb convicció i innocència.

Percebem el que pensem o pensem el que percebem?

Crec que si els pensaments són verds, en la percepció hi predomina la verdor. Que si he cregut estar sol i separat percebo la petitesa i la manca. Em governen per no acceptar la pau interior, per fer-me sen-

tir culpable amb què no faig. El pensament neci no vol que canviï la manera de percebre, perquè si no desapareixerà. Mentrestant, el pensament amorós espera pacientment que li obri la porta per percebre simplement que tot és més fàcil, harmoniós, vertader i joïós del que m'he volgut creure.

Amb aquesta convicció travesso les "portes de l'infern". Foc, molt foc, sortidors d'espurnes impeding el pas. Sobre tot alimentant els meus temors del que em puc trobar molt més enllà. Així i tot, amb un impuls de gosadia prenc ferma la convicció de fer el salt cap endavant. Sento la calor i la llum del foc que s'apropen, a l'últim moment tanco els ulls. I en la foscor, aquella mil·lèsima de segon de travessar el foc s'ha transformat dins meu en un instant lluminós. Un d'aquells que marquen un abans i un

després, un d'aquells que en obrir els ulls la percepció s'ha invertit.

Ara puc comprendre que ningú arriba a l'amor amb la por al seu costat. Ni ningú serà lliure si no percep amb amor les coses. Ningú obtindrà la pau si depèn de petits pensaments separats del tot per ser feliç.

"Al cap i a la fi, aquesta ombra és insignificant i passatgera. Existeix una llum i una altra bellesa que sempre estarà fora del seu abast. Troba la llum i l'ombra no et trobarà a tu", la mare li diu al fill abans d'una batalla. Sisè capítol de la sèrie *Els anells de poder*, una preqüela d'*El Senyor dels Anells*.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 21-10-2022 al 27-10-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El Sol a Casa VIII pot recordar-te que has de fer gestions per millorar l'economia. Temps per meditar i posar-te en contacte amb emocions que normalment no mostres a ningú.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

El Sol en trànsit per Casa VII obre un període adient a trobar parella si és el teu desig. Si ja en tens, inclina a posar damunt la taula el que no funciona entre vosaltres.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Amb el Sol a Casa VI és bon moment per posar ordre a la paperassa i implementar millors hàbits per al dia a dia. A la feina pots sentir que has assolit un important objectiu.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

S'activa el sector amorós i pots iniciar una relació o una fase de seducció. La Lluna Nova a Casa V inclina a cercar temps per al lleure o per gaudir de fer el que t'agrada.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Podries fer alguns canvis decoratius a la llar. Si hi havia problemes d'entesa amb un familiar, comença una nova etapa per apropar-vos o per posar distància definitiva.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Darrerament, potser t'has tornat més desconfiat i et costa una mica obrir-te als altres. Amb el Sol per Casa III pots sentir-te més actiu i amb ganes d'estar menys a casa.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Amb la Lluna Nova en trànsit a Casa II adoptes nous hàbits dietètics per millorar la salut. Estaràs més generós amb tu mateix i podries fer-te un regal que et fa il·lusió.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i renoves il·lusions i objectius. La conjunció Sol/Venus afavoreix l'amor propi. Podries enamorar-te en secret d'una persona amiga.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Amb diversos planetes per Casa XII entres a un temps de moltes reflexions. Pots viure curioses casualitats o sincronies. Faràs el possible per millorar el descans nocturn.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

El Sol i Venus transitant per Casa XI poden fer que vegis el futur amb més esperança. Recuperes el contacte amb alguna amigat. L'amor pot sorgir en una activitat grupal.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Al sector professional és hora de fer-te valer. Excel·lent període per donar a conèixer el teu negoci o producte. Potser hauràs de posar límits a una amigat massa crítica.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Una escapada romàntica amb la parella pot revifar la vostra relació. La Lluna Nova per la Casa IX afavoreix la renovació d'alguns ideals o que et sentis més motivat.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Peter von Kant'

De François Ozon
Fassbinder dins
de Fassbinder

Amb *Peter von Kant*, el cineasta francès François Ozon aprofundeix en el vessant més cinèfil de la seva filmografia després del *remake* del clàssic antibel·licista *Remordimento/Broken Lullaby* (1932) d'Ernest Lubitsch a *Frantz* (2016). *Peter von Kant*, film d'obertura del Festival de Berlín i film inaugural de la secció Perles del 70è Festival de Sant Sebastià, és la segona incursió d'Ozon en el cinema del cineasta alemany Rainer Werner Fassbinder (1945-1982) després de l'adaptació d'un guió teatral del mateix Fassbinder a *Gotas de agua sobre piedras calientes* (2000).

Aquest film és un clar tribut a Fassbinder, cineasta provocador, transgressor, turbulent i modern; una figura clau del melodrama europeu, que va filtrar els codis del gènere amb qüestions com la identitat sexual, la immigració o la política. *Peter von Kant* vindria a ser un *remake* més juganer i menys dramàtic de *Las amargas lágrimas de Petra von Kant* (1972, R. W. Fassbinder). Allà on hi havia una dissenyadora de moda lesbiana ara hi trobem un director de cinema gai, ambdós enamorats dissortats, però amb resolucions i desenllaços diferents.

Ozon prefereix apostar per un caire lúdic i aires almodovarians en la seva propos-

ta metacinematogràfica, una operació de cinema dins del cinema, on Peter von Kant (Denis Ménochet) és un *alter ego* de Fassbinder. S'aborden qüestions com l'ego de l'artista o les seves fixacions i debilitats, com el desig que experimenta per Amir Ben Salem (Khalil Gharbia), jove que vol convertir en amant i estrella del seu cinema. Un reflex de la convulsa i tumultuosa vida sentimental del cineasta alemany, enamorat d'El Hedi Ben Salem, protagonista de *Todos nos llamamos Alí* (1974), de desgraciat final.

Retrobem la veterana actriu alemanya Hanna Schygulla en el paper de mare de Peter von Kant, l'actriu que era l'objecte del desig de la protagonista de *Las amargas lágrimas de Petra von Kant*. També juga un rol principal en el film la cèlebre actriu francesa Isabelle Adjani, aquí fent de Sidonie, actriu, amiga íntima i confident de Peter von Kant. Cal destacar la interpretació de Denis Ménochet –en un paper inicialment pensat per al cineasta i actor Xavier Dolan–, actor francès protagonista de l'última incursió cinematogràfica de Rodrigo Sorogoyen, *As bestas*, o protagonista del potent melodrama *Custodia compartida* (2017), de Xavier Legrand.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Ladilla Rusa porta la festa a la Nau B1 de Granollers

Ladilla Rusa. Sala Nau B1, Roca Umbert, Granollers. Dissabte, 22 d'octubre, 22h.

El grup d'electro-pop portarà el seu humor i la festa aquest dissabte a la Nau B1 de Granollers. Actualment són considerats un dels grups humorístics musicals de referència al país. Han popularitzat cançons com *Bebo (de bar en pitjor)*, *Criant malvas*, *Princeses* o els que ja són gairebé himnes de revetlla: *Macaulay Culkin* o *KITT i els cotxes del passat*.

Cantus Cölln canta Bach a Vic

Cantus Cölln. Motets de J. S. Bach. Sala de concerts La Cabra, Vic. Divendres, 21 d'octubre, 20.00h.

El conjunt vocal solista Cantus Cölln, fundat l'any 1987 pel reconegut llautista Konrad Junghänel, oferirà aquest divendres a Vic el seu únic concert a Catalunya en la seva gira de comiat. Ho farà amb una vintena d'intèrprets, sota la direcció del mateix Junghänel, oferint un repertori de motets de Bach.

CINECLUB

CINECLUB VIC
25 d'octubre de 2022
20h
Espai ETC
Sessió UVic-UCC

'Johnny va agafar el fusell'

Estats Units, 1971. Dir.: Dalton Trumbo. En Johnny (Timothy Bottoms), un soldat ras, ha patit un accident que l'ha deixat en un estat inhumà. Roman conscient, però és incapaç d'interactuar amb el seu entorn, o de moure's. Postrat al llit, recorda el seu passat i reflexiona sobre el resultat atroz dels conflictes bèl·lics i el sentit d'aquests esdeveniments en la vida de les persones. Ambientada a la Primera Guerra Mundial, la pel·lícula aconsegueix transportar l'espectador a l'horror de la guerra sense necessitat de romandre a les trinxeres. Un film profundament antibel·licista i amb un missatge clarament a favor de l'eutanàsia que permet conscienciar sobre els estralls de la guerra.

TEATRE AUDITORI POLIVALENT
21 d'octubre de 2022
20.30h - Bigues i Riells del Fai

CICLE GAUDÍ

'Toscana'

Catalunya, 2022. Dir.: Pau Durà. Comèdia. Amb un pot ple d'esperma a la butxaca camí de la clínica on l'espera la seva dona per fer una fecundació *in vitro*, en Santi, un crític culinari d'uns quaranta anys, xoca amb un cotxe que fuig. Buscant ajuda, queda atrapat al restaurant Toscana, un local amb evidents problemes econòmics on, a punta d'escopeta, un antic cuiner reclama la seva quitança a l'amo. Una pel·lícula entretinguda, d'estructura teatral, sense més pretensions que deixar un somriure i una mica d'alegria de viure en acabar.

CINEMES

BLACK ADAM

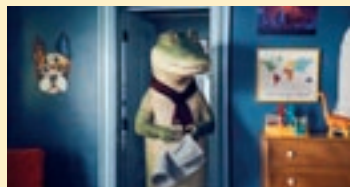
EUA 2022. Dir. Jaume Collet-Serra. Amb Dwayne Johnson i Sarah Shahi. Acció. Gairebé 5.000 anys després d'haver estat dotat dels poders omnipotents dels antics déus –i empresonat amb la mateixa rapidesa–, Black Adam és alliberat de la seva tomba terrenal, llest per deslligar la seva forma única de justícia en el món modern.

LA PIEL DEL TAMBOR

Espanya 2022. Dir. Sergio Dow. Amb Richard Armitage i Amaia Salamanca. Thriller. Ciutat del Vaticà, 1995. Un hacker informàtic irromp a l'ordinador personal del papa deixant-li un missatge en el qual assegura que l'Església de la Nostra Senyora de les Llàgrimes mata per defensar-se. Intrigat, el sant pare ordena que s'investigui l'assumpte. Monsenyor Spada assignarà la missió al seu millor agent, el sacerdot Quart, posseïdor d'una llarga experiència en els assumptes foscos de la Santa Seu. Mentrestant, a Sevilla, l'aristòcrata Macarena Bruner, una bella divorciada que és propietària dels drets sobre el terreny on s'alça la Nostra Senyora de les Llàgrimes, escandalitza la ciutat amb els seus amors inapropiats amb un ballador flamenc, mentre coqueteja per Sevilla i forma part principal d'un grup que es resisteix a deixar enderrocar l'església.

LILO: MI AMIGO EL COCODRILLO

EUA 2022. Dir. Josh Gordon i Will Speck. Amb Javier Bardem, Constance Wu i Winslow Fegley. Fantàstic. Quan la família Primm se'n va a viure a Nova York, el seu fill adolescent Josh lluita per adaptar-se a la nova escola i nous amics. Tot això canvia quan descobreix Lilo, un cocodrill cantant a qui li agrada banyar-se, el caviar i la bona música vivint a l'àtic de la seva nova casa. Tots dos es converteixen en millors amics, però quan l'existència de Lilo es veu amenaçada pel seu malvat veí Mr. Grumps, els Primm hauran d'aliar-se amb el carismàtic amo de Lilo, Hector P. Valenti, per mostrar

al món que la família pot sorgir dels llocs més inesperats i que no hi ha res dolent en un gran cocodrill cantant amb una personalitat encara més gran. Adaptació del llibre infantil homònim.

MIRA COMO CORREN

EUA 2022. Dir. Tom George. Amb Saoirse Ronan, Sam Rockwell i Adrien Brody. Thriller. Un desesperat productor de cinema de Hollywood es proposa convertir en pel·lícula una popular obra de teatre. Quan membres de la producció són assassinats, el cansat inspector Stoppard i l'agent Stalker es trobaran enmig d'una intrigant novel·la policíaca.

SHIN CHAN Y EL MISTERIO DE LA ACADEMIA TENKASU

Japó 2021. Dir. Wataru Takahashi. Animació. Shinnosuke i els seus amics passen una setmana com a part de la "força de defensa" de l'acadèmia privada Tenkatoitsu Kasukabe "Tenkasu", escola d'elit que és administrada per una potentíssima intel·ligència artificial. Quan Kazama és atacat, reduint la seva intel·ligència per una estranya mossegada, Shin-Chan i els seus amics s'uneixen a un antic estudiant de l'elitista col·legi, Chishio Atsuki, per formar un grup de detectius i investigar el misteriós atac.

CARTELLERA

CAMPRODON	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní Argentina, 1985	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-
RIBES DE FRESE	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalaunya Turandot (òpera)	-	18.00 (VOSE)	-	-
RIPOLL	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal Lilo: mi amigo el cocodrilo	-	17.00	19.30	-
Lil: el meu amic cocodrill	-	19.30	17.00	21.00
VIC	Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Espai ETC Johnny va agafar el fusell	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC	Divendres	Dissabte i diumenge	Dilluns a dimecres	Dijous
Sucre Shin Chan y el misterio (...)	17.40	11.35 (dg.), 13.40, 15.35 i 17.40	18.00	18.00
La piel del tambor	19.45 i 22.10	19.45 i 22.10	19.00 i 21.45	19.00 i 21.45
Black Adam	17.50, 19.50 i 22.20	11.30, 11.50 (dg.), 13.30 (dg.), 15.35, 17.15, 18.00, 19.50 i 22.30	18.30, 19.40 i 21.35	18.30, 19.40 i 21.35
Lilo: mi amigo el cocodrilo	20.15	11.55 (dg.), 17.50 i 20.25	19.15	-
Lilo: mi amigo el cocodrilo (cat.)	17.50 i 19.45	11.40, 15.45 i 19.45	17.40	17.40
Mira como corren	17.50, 19.50 i 22.15	15.50, 17.50, 19.50 i 22.15	17.50 i 19.45	17.50 i 19.45
Black Adam (VOSE)	-	-	21.50	21.50
Salomé (Òpera)	-	-	-	19.45
Halloween: el final	22.20	17.30 i 22.20	21.55	21.55
Viaje al paraíso	21.45	21.45	21.55	21.55
Los renglones torcidos de Dios	19.20 i 21.50	19.20 i 21.50	20.45	20.45
Cerdita	17.45	17.30	17.55	17.55
Smile	17.45, 20.05 i 22.15	15.35, 17.35, 20.05 i 22.15	19.45 i 22.00	19.45 i 22.00
Tadeo Jones 3: la tabla esmeralda	17.30	11.45 (dg.) i 15.40	18.05	18.05
Los buscamundos (cat.)	18.10	11.40 (dg.), 14.10 (ds.) i 15.35	-	-
Girasoles silvestres	19.35	19.35	19.50	19.50
Modelo 77	21.50	21.50	21.30	-
Minions: el origen de Gru	-	11.50 (dg.) i 15.40	-	-

EXCLUSIU
PER ALS
SUBSCRIPTORS

el9club

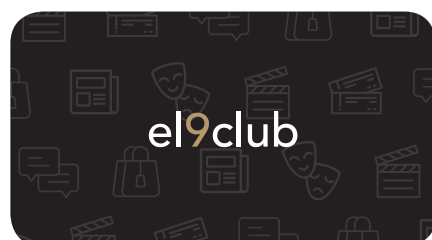

Participeu en els sortejos entrant a:
<https://9club.el9nou.cat/osona-ripolles/ofertes>

Informació: 93 889 46 59

Descarregueu-vos la targeta

Auditori Teatre Calldetenes

7 RATOLINS

Diumenge 30 d'octubre - A les 18h

Teatre

CALLDETENES

SORTEIG D'ENTRADES QUÀDRUPLES

TEATRE AMATEUR X CONCURS

CLAYMOORE

Dissabte 29 d'octubre a les 21h

TEATRE ÀNGEL GUIMERÀ
SANTA EUGÈNIA DE BERGA

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

Castanya de Viladrau
Parc Natural del Montseny
Reserva de la Biosfera

CELEBREU LA CASTANYADA AMB CASTANYES ECOLÒGIQUES

PARTICIPEU EN EL SORTEIG DE MALLES DE CASTANYES DE 1/2 kg. www.el9nou.cat

EL 9 NOU

regala un cabàs amb productes

caprabo ●●●

referent en productes de proximitat

Guanyadora: Berta Pagès, de Folgueroles

Guanyadora: Marta Molas, de Sant Hipòlit de Voltregà

Guanyadors del sorteig del mes de setembre

SORTEIG DE CABASSOS AMB PRODUCTES CAPRABO

cirvianum
TEATRE TORELLÓ

LA NIT DEL RITUAL

Dissabte 29 d'octubre - A les 20h
Diumenge 30 d'octubre - A les 18h

Teatre

TORELLÓ

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

L'Atlàntida
Centre d'Arts Escèniques d'Osona

EL ÁVARO DE MOLIÈRE

Divendres 29 d'octubre - A les 20h

Teatre

VIC

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

Els sortejos sempre es faran a les 10 del matí del dia del sorteig. Les seves dades personals seran tractades per Premsa d'Osona, SA i CATVL 97, SLU (conjuntament i en endavant, EL 9 NOU) amb la finalitat de fer-lo participar en els sorteigs. Les dades personals, així com imatges i veu, poden ser utilitzades mitjançant els canals audiovisuals del Grup (premsa, ràdio, televisió, internet...) utilitzant els formats i mitjans previstos en cada cas amb finalitats periodístiques. Pot consultar informació addicional sobre els seus drets de protecció de dades a www.el9nou.cat.